ద్వితీయ కాణ్డే - చతుర్థ ప్రశ్నః

హరిః ఓమ్ ॥ దేవాః । మనుష్యాః । పితరః । తే । అన్యతః । ఆసన్న్ । అసురాః । రక్షాగ్ంసి । పిశాచాః । తే । అన్యతః । తేషామ్ । దేవానామ్ । ఉత । యత్ । అల్పమ్ । లోహితమ్ । అకుర్వన్న్ । తత్ । రక్షాగ్ంసి । రాత్రిభిరితిరాత్రి-భిః । అసుభ్నన్న్ । తాన్ । సుబ్ధాన్ । మృతాన్ । అభి । వీతి । ఔచ్ఛత్ । తే । దేవాః । అవిదుః । యః । వై । నః । అయమ్ । మ్రియతే । రక్షాగ్ంసి । వై । ఇమమ్ । ఘ్నన్తి । ఇతి । తే । రక్షాగ్ంసి । ఉపేతి । అమన్త్రయన్త । తాని । అబ్రువన్న్ । వరమ్ । వృణామహై । యత్ ॥౧॥ అసురాన్ । జయామ । తత్ । నః । సహ । అసత్ । ఇతి । తతః । వై । దేవాః । అసురాన్ । అజయన్న్ । తే । అసురాన్ । జిత్వా । రక్షాగ్ంసి । అపేతి । అనుదన్త । తాని । రక్షాగ్ంసి । అనృతమ్ । అకర్త । ఇతి । సమన్తమితిసమ్-అన్తమ్ । దేవాన్ । పరీతి । అవిశన్న్ । తే । దేవాః । అగ్నౌ । అనాథన్త । తే । అగ్నయే । ప్రవతఇతి ప్ర-వతే । పురోడాశమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ । నిరితి । అవపన్న్ । అగ్నయే । విబాధవతఇతివిబాధ-వతే । అగ్నయే । ప్రతీకవతఇతిప్రతీక-వతే । యత్ । అగ్నయే । ప్రవత ఇతిప్ర-వతే । నిరవపన్నితినిః-అవపన్న్ । యాని । ఏవ । పురస్తాత్ । రక్షాగ్ంసి ॥౨॥ ఆసన్న్ । తాని । తేన । ప్రేతి । అనుదన్త । యత్ । అగ్నయే । విబాధవతఇతివిబాధ-వతే । యాని । ఏవ । అభితః । రక్షాగ్ంసి । ఆసన్న్ । తాని । తేన । వీతి । అబాధన్త । యత్ । అగ్నయే । ప్రతీకవతఇతిప్రతీక-వతే । యాని । ఏవ । పశ్చాత్ । రక్షాగ్ంసి । ఆసన్న్ । తాని । తేన । అపేతి । అనుదన్త । తతః । దేవాః । అభవన్ । పరేతి । అసురాః । యః । భ్రాతృవ్యవానితి భ్రాతృవ్య-వాన్ । స్యాత్ । సః । స్పర్ధమానః । ఏతయా । ఇష్ట్యా । యజేత । అగ్నయే । ప్రవతఇతి

ప్ర-వతే । పురోడాశమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । అగ్నయే । విబాధవతఇతివిబాధ-వతే ॥౩॥ అగ్నయే । ప్రతీకవతఇతిప్రతీక-వతే । యత్ । అగ్నయే । ప్రవతఇతిప్ర-వతే । నిర్వపతీతినిః-వపతి । యః । ఏవ । అస్మాత్ । శ్రేయాన్ । భ్రాతృవ్యః । తమ్ । తేన । ప్రేతి । నుదతే । యత్ । అగ్నయే । విబాధవతఇతివిబాధ-వతే । యః । ఏవ । ఏనేన । సదృఙ్ఙితిస-దృఙ్ । తమ్ । తేన । వీతి । బాధతే । యత్ । అగ్నయే । ప్రతీకవతఇతి ప్రతీక-వతే । యః । ఏవ । అస్మాత్ । పాపీయాన్ । తమ్ । తేన । అపేతి । నుదతే । ప్రేతి । శ్రేయాగ్ంసమ్ । భ్రాతృవ్యమ్ । నుదతే । అతీతి । సదృశమ్ । క్రామతి । న । ఏనమ్ । పాపీయాన్ । ఆప్నోతి । యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । ఏతయా । ఇష్ట్యా । యజతే ॥౪॥

॥ వృఙ్ఞామహైయత్పురస్తాద్రక్షాగ్ంసివపేదగ్నయేవిబాధవతఏవఙ్చత్వారిచ ॥౧॥

దేవాసురాఇతిదేవ-అసురాః । సంయత్తాఇతిసమ్-యత్తాః । ఆసన్న్ । తే । దేవాః । అబ్రువన్న్ । యః । నః । వీర్యావత్తమఇతివీర్యావత్-తమః । తమ్ । అన్వితి । సమారభామహా ఇతిసమ్-ఆరభామహై । ఇతి । తే । ఇన్ద్రమ్ । అబ్రువన్న్ । త్వమ్ । వై । నః । వీర్యావత్తమఇతి వీర్యావత్-తమః । అసి । త్వామ్ । అన్వితి । సమారభామహాఇతిసమ్-ఆరభామహై । ఇతి । సః । అబ్రవీత్ । తిస్రః । మే । ఇమాః । తనువః । వీర్యావతీరితివీర్య-వతీః । తాః । ప్రీణీత । అథ । అసురాన్ । అభీతి । భవిష్యథ । ఇతి । తాః । వై । బ్రూహి । ఇతి । అబ్రువన్న్ । ఇయమ్ । అగ్ంహోముగిత్యగ్ంహః-ముక్ । ఇయమ్ । విమృధేతివి-మృధా । ఇయమ్ । ఇన్ద్రియావతీ తీన్ద్రియ-వతీ ॥౫॥ ఇతి । అబ్రవీత్ । తే । ఇన్ద్రాయ । అగ్ంహోముచఇత్యగ్ంహః-ముచే । పురోడాశమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ-కపాలమ్ । నిరితి । అవపన్న్ । ఇన్ద్రాయ । వైమృధాయ । ఇన్ద్రాయ । ఇన్ద్రియావతఇతీన్ద్రియ-వతే । యత్ । ఇన్ద్రాయ । అగ్ంహోముచ

ఇత్యగ్ంహః-ముచే । నిరవపన్నితినిః-అవపన్న ।అగ్ంహసః । ఏవ । తేన । అముచ్యన్త । యత్ । ఇన్ద్రాయ । వైమృధాయ ।మృధః । ఏవ । తేన । అపేతి । అఘ్నత । యత్ । ఇన్ద్రాయ। ఇన్ద్రియావతఇతీన్ద్రియ-వతే । ఇన్ద్రియమ్ । ఏవ । తేన । ఆత్మన్న్ । అదధత । త్రయస్త్రిగ్ంశత్కపాలమితిత్రయస్త్రిగ్ంశత్-కపాలమ్ । పురోడాశమ్ । నిరితి । అవపన్న్ । త్రయస్త్రిగ్ంశదితి త్రయః-త్రిగ్ంశత్ । వై । దేవతాః ।తాః ।ఇన్ద్రః ।ఆత్మన్న్ । అన్వితి । సమారభ్యయతేతిసమ్-ఆరభ్యయత । భూత్యై ॥౬॥ తామ్ । వావ । దేవాః । విజితిమితివి-జితిమ్ । ఉత్తమామిత్యుత్-తమామ్ । అసురైః । వీతి । అజయన్త । యః । భ్రాతృవ్యవానితిభ్రాతృవ్య-వాన్ । స్యాత్ । సః । స్పర్ధమానః ।ఏతయా । ఇష్ట్యా ।యజేత । ఇన్ద్రాయ । అగ్ంహోముచఇత్యగ్ంహః-ముచే పురోడాశమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ-కపాలమ్ ।నిరితి । వపేత్ । ఇన్ద్రాయ। వైమృధాయ ।ఇన్ద్రాయ । ఇన్ద్రియావతఇతీన్ద్రియ-వతే ।అగ్ంహసా ।వై ।ఏషః । గృహీతః యస్మాత్ । శ్రేయాన్ । భ్రాతృవ్యః । యత్ । ఇన్ద్రాయ ।అగ్ంహోముచఇత్యగ్ంహః-ముచే నిర్వపతీతి నిః-వపతి ।అగ్ంహసః । ఏవ । తేన ।ముచ్యతే ।మృధా ।వై ।ఏషః । అభిషణ్ణఇత్యభి-సన్నః । యస్మాత్ ।సమానేషు । అన్యః । శ్రేయాన్ ।ఉత ॥౭॥ అభ్రాతృవ్యః । యత్ । ఇన్ద్రాయ। వైమృధాయ । మృధః । ఏవ । తేన ।అపేతి । హతే । యత్ । ఇన్ద్రాయ ।ఇన్ద్రియావతఇతీన్ద్రియ-వతే । ఇన్ద్రియమ్ । ఏవ । తేన । ఆత్మన్న్ । ధత్తే । త్రయస్త్రిగ్ంశత్కపాలమితిత్రయస్త్రిగ్ంశత్-కపాలమ్ । పురోడాశమ్ । నిరితి । వపతి । త్రయస్త్రిగ్ంశదితిత్రయః-త్రిగ్ంశత్ । వై । దేవతాః । తాః । ఏవ । యజమానః । ఆత్మన్న్ । అన్వితి । సమారభ్యయతఇతిసమ్-ఆరభ్యయతే । భూత్యై । సా । వై । ఏషా ।విజితిరితివి-జితిః ।నామ ।ఇష్టిః।యః॥ ఏవమ్ । విద్వాన్ । ఏతయా । ఇష్ట్యా । యజతే । ఉత్తమామిత్యుత్-తమామ్ ।ఏవ । విజితిమితివి-

జితిమ్ । భ్రాతృవ్యేణ । వీతి । జయతే ॥౮॥ ఇన్ద్రియావతీభిత్యాదిత్రైకాన్నపఞ్చాశచ్చ ॥౨॥

దేవాసురా ఇతి దేవ-అసురాః । సంయత్తా ఇతి సమ్-యత్తాః । ఆసన్న్ । తేషామ్ । గాయత్రీ । ఓజః । బలమ్ । ఇన్ద్రియమ్ । వీర్యమ్ । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । పశూన్ । సఙ్గృహ్యేతి సమ్-గృహ్య । ఆదాయేత్యా-దాయ । అపక్రమ్యేత్యప-క్రమ్య । అతిష్ఠత్ । తే । అమన్యన్త । యతరాన్ । వై । ఇయమ్ । ఉపావర్త్స్యతీత్యుప-ఆవర్త్స్యతి । తే । ఇదమ్ । భవిష్యన్తి । ఇతి । తామ్ । వీతి । అహ్వయన్త । విశ్వకర్మన్నితి విశ్వ-కర్మన్న్ । ఇతి । దేవాః । దాభి । ఇతి । అసురాః । సా । న । అన్యతరాన్ । చన । ఉపావర్తతేత్యుప-ఆవర్తత । తే । దేవాః । ఏతత్ । యజుః । అపశ్యన్న్ । ఓజః । అసి । సహః । అసి । బలమ్ । అసి ॥౯॥ భ్రాజః । అసి । దేవానామ్ । ధామ । నామ । అసి । విశ్వమ్ । అసి । విశ్వాయురితి విశ్వ-ఆయుః । సర్వమ్ । అసి । సర్వాయురితి సర్వ-ఆయుః । అభిభూరిత్యభి-భూః । ఇతి । వావ । దేవాః । అసురాణామ్ । ఓజః । బలమ్ । ఇన్ద్రియమ్ । వీర్యమ్ । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । పశూన్ । అవృఞ్జత । యత్ । గాయత్రీ । అపక్రమ్యేత్యప-క్రమ్య । అతిష్ఠత్ । తస్మాత్ । ఏతామ్ । గాయత్రీ । ఇతి । ఇష్టిమ్ । ఆహుః । సంవథ్సర ఇతి సమ్-వథ్సరః । వై । గాయత్రీ । సంవథ్సర ఇతి సమ్-వథ్సరః । వై । తత్ । అపక్రమ్యేత్యప-క్రమ్య । అతిష్ఠత్ । యత్ । ఏతయా । దేవాః । అసురాణామ్ । ఓజః । బలమ్ । ఇన్ద్రియమ్ । వీర్యమ్ ॥౧౦॥ ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । పశూన్ । అవృఞ్జత । తస్మాత్ । ఏతామ్ । సంవర్గ ఇతి సమ్-వర్గః । ఇతి । ఇష్టిమ్ । ఆహుః । యః । భ్రాతృవ్యవానితి భ్రాతృవ్య-వాన్ । స్యాత్ । సః । స్పర్ధమానః । ఏతయా । ఇష్ట్యా । యజేత । అగ్నయే । సంవర్గాయేతి సమ్-వర్గాయ । పురోడాశమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । తమ్ । శృతమ్ । ఆసన్నమిత్యా-సన్నమ్ । ఏతేన । యజుషా । అభీతి । మృశేత్ । ఓజః । ఏవ । బలమ్ । ఇన్ద్రియమ్ । వీర్యమ్ । ప్రజామితి

ప్ర-జామ్ । పశూన్ । భ్రాతృవ్యస్య । వృఙ్క్తే । భవతి । ఆత్మనా । పరేతి । అస్య । భ్రాతృవ్యః । భవతి ॥౧౧॥ బలమస్త్వేతయాదేవా అసురాణామోజోబలమిన్ద్రియంవీర్యమ్పుష్ఛచత్వారిగ్ంశచ్చ ॥౩॥

ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః । ప్రజా ఇతిప్ర-జాః । అసృజత । తాః । అస్మాత్ । సృష్టాః । పరాచీః । ఆయన్న్ । తాః । యత్ర । అవసన్న్ । తతః । గర్ముత్ । ఉదితి । అతిష్ఠత్ । తాః । బృహస్పతిః । చ । అన్వవైతామిత్యను-అవైతామ్ । సః । అబ్రవీత్ । బృహస్పతిః । అనయా । త్వా । ప్రేతి । తిష్ఠాని । అథ । త్వా । ప్రజా ఇతిప్ర-జాః । ఉపావర్త్స్యన్తీత్యుప-ఆవర్త్స్యన్తి । ఇతి । తమ్ । ప్రేతి । అతిష్ఠత్ । తతః । వై । ప్రజాపతిమితిప్రజా-పతిమ్ । ప్రజా ఇతిప్ర-జాః । ఉపావర్త న్తేత్యుప-ఆవర్తన్త । యః । ప్రజాకామ ఇతిప్రజా-కామః । స్యాత్ । తస్మై । ఏతమ్ । ప్రాజాపత్యమితిప్రాజా-పత్యమ్ । గార్ముతమ్ । చరుమ్ । నిరితి । వపేత్ । ప్రజాపతిమితి ప్రజా-పతిమ్ ॥౧౨॥ ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతిభాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । అస్మై । ప్రజామితిప్ర-జామ్ । ప్రేతి । జనయతి । ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః । పశూన్ । అసృజత । తే । అస్మాత్ । సృష్టాః । పరాఞ్చః । ఆయన్న్ । తే । యత్ర । అవసన్న్ । తతః । గర్ముత్ । ఉదితి । అతిష్ఠత్ । తాన్ । పూషా । చ । అన్వవైతామిత్యను-అవైతామ్ । సః । అబ్రవీత్ । పూషా । అనయా । మా । ప్రేతి । తిష్ఠ । అథ । త్వా । పశవః । ఉపావర్త్స్యన్తీత్యుప-ఆవర్త్స్యన్తి । ఇతి । మామ్ । ప్రేతి । తిష్ఠ । ఇతి । సోమః । అబ్రవీత్ । మమ । వై ॥౧౩॥ అకృష్టపచ్యమిత్యకృష్ట-పచ్యమ్ । ఇతి । ఉభౌ । వామ్ । ప్రేతి । తిష్ఠాని । ఇతి । అబ్రవీత్ । తౌ । ప్రేతి । అతిష్ఠత్ । తతః । వై । ప్రజాపతిమితిప్రజా-పతిమ్ । పశవః । ఉపావర్తన్తేత్యుప-ఆవర్తన్త । యః । పశుకామ ఇతిపశు-కామః । స్యాత్ । తస్మై । ఏతమ్ । సోమాపౌష్ణమితిసోమా-

ప్రౌష్ణమ్ । గార్ముతమ్ । చరుమ్ । నిరితి । వపేత్ । సోమాపూషణావితిసోమా-పూషణౌ । ఏవ స్వేన । భాగధేయేనేతిభాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । తౌ । ఏవ । అస్మై । పశూన్ । ప్రేతి । జనయతః । సోమః । వై । రేతోధాఇతిరేతః-ధాః । పూషా । పశూనామ్ । ప్రజనయితేతిప్ర-జనయితా । సోమః । ఏవ । అస్మై । రేతః । దధాతి । పూషా । పశూన్ । ప్రేతి । జనయతి ॥౧౪॥

॥ వపేత్ప్రజాపతిం వై దధాతి పూషా త్రీణిచ ॥౪॥

అగ్నే । గోభిః । నః । ఏతి । గహి । ఇన్దోఇతి । పుష్ట్యా । జుషస్వ । నః ॥ ఇన్ద్రః । ధర్తా గృహేషు । నః ॥ సవితా । యః । సహస్రియః । సః । నః । గృహేషు । రారణత్ ॥ ఏతి । పూషా । ఏతు । ఏతి । వసు ॥ ధాతా । దదాతు । నః । రయిమ్ । ఈశానః । జగతః । పతిః ॥ సః । నః । పూర్ణేన । వావనత్ ॥ త్వష్టా । యః । వృషభః । వృషా । సః । నః । గృహేషు । రారణత్ ॥ సహస్రేణ । అయుతేన । చ ॥ యేన । దేవాః । అమృతమ్ ॥౧౫॥ దీర్ఘమ్ । శ్రవః । దివి । ఐరయన్త ॥ రాయః । పోష । త్వమ్ । అస్మభ్యమిత్యస్మ-భ్యమ్ । గవామ్ । కుల్మిమ్ । జీవసే । ఏతి । యువస్వ ॥ అగ్నిః । గృహపతిరితిగృహ-పతిః । సోమః । విశ్వవనిరితి విశ్వ-వనిః । సవితా । సుమేధాఇతిసు-మేధాః । స్వాహా ॥ అగ్నే । గృహపతఇతిగృహ-పతే । యః । తే । ఘృత్యః । భాగః । తేన । సహః । ఓజః । ఆక్రమమాణాయేత్యా-క్రమమాణాయ । ధేహి । శ్రైష్ఠ్యాత్ । పథః । మా । యోషమ్ । మూర్ధా । భూయాసమ్ । స్వాహా ॥౧౬॥

॥ అమృతమష్టాత్రిగ్ంశచ్చ ॥౫॥

చిత్రయా । యజేత । పశుకామఇతిపశు-కామః । ఇయమ్ । వై । చిత్రా । యత్ । వై అస్యామ్ । విశ్వమ్ । భూతమ్ । అధీతి । ప్రజాయతఇతిప్ర-జాయతే । తేన । ఇయమ్ । చిత్రా । యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । చిత్రయా । పశుకామఇతిపశు-కామః । యజతే । ప్రేతి

ప్రజయేతిప్ర-జయా । పశుభిరితిపశు-భిః । మిథునైః । జాయతే । ప్రేతి । ఏవ । ఆగ్నేయేన । వాపయతి । రేతః । సౌమ్యేన । దధాతి । రేతః । ఏవ । హితమ్ । త్వష్టా । రూపాణి । వీతి । కరోతి । సారస్వతౌ । భవతః । ఏతత్ । వై । దైవ్యమ్ । మిథునమ్ । దైవ్యమ్ । ఏవ । అస్మై ॥౧౬॥ మిథునమ్ । మధ్యతః । దధాతి । పుష్ట్యై । ప్రజననాయేతిప్ర-జననాయ । సినీవాల్యై । చరుః । భవతి । వాక్ । వై । సినీవాలీ । పుష్టిః । ఖలు । వై । వాక్ । పుష్టిమ్ । ఏవ । వాచమ్ । ఉపేతి । ఏతి । ఐన్ద్రః । ఉత్తమఇత్యుత్-తమః । భవతి । తేన । ఏవ । తత్ । మిథునమ్ । సప్త । ఏతాని । హవీగ్ంషి । భవన్తి । సప్త । గ్రామ్యాః । పశవః । సప్త । ఆరణ్యాః । సప్త । ఛన్దాగ్ంసి । ఉభయస్య । అవరుద్ధ్యాఇత్యవ-రుద్ధ్యై । అథ । ఏతాః । ఆహుతీరిత్యా-హుతీః । జుహోతి । ఏతే । వై । దేవాః । పుష్టిపతయఇతిపుష్టి-పతయః । తే । ఏవ । అస్మిన్న్ । పుష్టిమ్ । దధతి । పుష్యతి । ప్రజయేతిప్ర-జయా । పశుభిరితిపశు-భిః । అథో ఇతి । యత్ । ఏతాః । ఆహుతీరిత్యా-హుతీః । జుహోతి । ప్రతిష్ఠిత్యాఇతిప్రతి-స్థిత్యై ॥౧౭॥

॥ అస్మైతఏవద్వాదశచ ॥౮॥

మారుతమ్ । అసి । మరుతామ్ । ఓజః । అపామ్ । ధారామ్ । భిన్ధి । రమయత । మరుతః । శ్యైనమ్ । ఆయినమ్ । మనోజవసమితిమనః-జవసమ్ । వృషణమ్ । సువృక్తిమితి సు-వృక్తిమ్ ॥ యేన । శర్ధః । ఉగ్రమ్ । అవసృష్టమిత్యవ-సృష్టమ్ । ఏతి । తత్ । అశ్వినా । పరీతి । ధత్తమ్ । స్వస్తి ॥ పురోవాతఇతిపురః-వాతః । వర్షన్న్ । జిన్వః । ఆవృదిత్యా-వృత్ । స్వాహా । వాతావదితివాత-వత్ । వర్షన్న్ । ఉగ్రః । ఆవృదిత్యా-వృత్ । స్వాహా । స్తనయన్న్ । వర్షన్న్ । భీమః । ఆవృదిత్యా-వృత్ । స్వాహా । అనశని । అవస్ఫూర్జన్నిత్యవ-స్ఫూర్జన్న్ । దిద్యుత్ । వర్షన్న్ । త్వేషః । ఆవృదిత్యా-వృత్ । స్వాహా । అతిరాత్రమిత్యతి-రాత్రమ్ ।

వర్షన్న్ । పూర్తిః । ఆవృదిత్యా-వృత్ ॥౧౯॥ స్వాహా । బ్రహ్మ । హ । అయమ్ । అప్సుప్రాత్
ఇతి । క్రుతః । ఆవృదిత్యా-వృత్ । స్వాహా । ఆతపతీత్యా-తపతి । వర్షన్న్ । విరాడితివి-
రాట్ । ఆవృదిత్యా-వృత్ । స్వాహా । అవస్ఫూర్జన్నిత్యవ-స్ఫూర్జన్న్ । విద్యుత్ । వర్షన్న్ ।
భూతః ।ఆవృదిత్యా-వృత్ ।స్వాహా ।మాన్దాః । వాశాః । శున్ధ్యూః । అజిరాః ॥ జ్యోతిష్మతీః ।
తమస్వరీః ।ఉన్దతీః ।సుఫేనా ఇతిసు-ఫేనాః ॥మిత్రభృత ఇతిమిత్ర-భృతః । క్షత్రభృత ఇతిక్షత్ర-
భృతః ।సురాష్ట్రా ఇతిసు-రాష్ట్రాః ।ఇహ ।మా ।అవత ॥ వృష్ణః । అశ్వస్య । సన్దానమితిసమ్-
దానమ్ । అసి । వృష్ట్యై । త్వా । ఉప । ఇతి । నహ్యామి ॥౨౦॥

॥ పూర్తిరావృద్ద్విచత్వారిగ్ంశచ్చ ॥౭॥

దేవాః ।వసవ్యాః । అగ్నే । సోమ । సూర్య ॥ దేవాః । శర్మణ్యాః । మిత్రావరుణేతి మిత్రా-
వరుణా । అర్యమన్న్ ॥ దేవాః । సపీతయ ఇతిస-పీతయః । అపామ్ । నపాత్ । ఆశుహేమన్ని
త్యాశు-హేమన్న్ ॥ ఉద్నః ।దత్త ।ఉదధిమిత్యుద-ధిమ్ ।భిన్త । దివః । పర్జన్యాత్ । అన్తరిక్షాత్
పృథివ్యాః । తతః ।నః । వృష్ట్యా ।అవత ॥దివా ।చిత్ ।తమః ।కృణ్వన్తి ।పర్జన్యేన । ఉదవాహేనే
త్యుద-వాహేన ॥పృథివీమ్ । యత్ । వ్యున్దన్తీతివి-ఉన్దన్తి ॥ ఆ । ఇతి । యమ్ । నరః । సుదానవ
ఇతిసు-దానవః । దదాశుషే । దివః ।కోశమ్ । అచుచ్యవుః ॥ వి । ఇతి । పర్జన్యాః । సృజన్తి ।
రోదసీ ఇతి ।అను ।ఇతి ।ధన్వనా । యన్తి ॥౨౧॥ వృష్టయః ॥ ఉత్ । ఇతి । ఈరయథ । మరుతః ।
సముద్రతః । యూయమ్ । వృష్టిమ్ । వర్షయథ ।పురీషిణః ॥ న । వః । దస్రాః । ఉప । ఇతి ।
దస్యన్తి ।ధేనవః । శుభమ్ । యాతామ్ । అను । ఇతి । రథాః । అవృత్సత ॥ సృజ । వృష్టిమ్ ।
దివః । ఆ । ఇతి ।అద్భిరిత్యత్-భిః । సముద్రమ్ ।పృణ ॥ అబ్జా ఇత్యప్-జాః ।అసి । ప్రథమజా ఇతి
ప్రథమ-జాః । బలమ్ । అసి । సముద్రియమ్ ॥ ఉత్ । ఇతి । నమ్భయ । పృథివీమ్ । భిన్ధి ।

ఇదమ్ । దివ్యమ్ । నభః ॥ ఉద్నః ।దివ్యస్య । నః । దేహి । ఈశానః । వీతి । సృజ । దృతిమ్॥ యే ।దేవాః ।దివిభాగా ఇతీదివి-భాగాః ।యే ।అన్తరిక్షభాగా ఇత్యన్తరిక్ష-భాగాః ।యే । పృథివి భాగాఇతిపృథివి-భాగాః ॥ తే ।ఇమమ్ । యజ్ఞమ్ । అవన్తు । తే । ఇదమ్ । క్షేత్రమ్ । ఏతి। విశన్తు । తే । ఇదమ్ । క్షేత్రమ్ । అను । వీతి । విశన్తు ॥౨౨॥

॥ యన్తిదేవావిగ్ంశతిశ్చ ॥౫॥

మారుతమ్ । అసి । మరుతామ్ । ఓజః । ఇతి । కృష్ణమ్ । వాసః । కృష్ణతూషమితికృష్ణ-తూషమ్ । పరీతి । ధత్తే । ఏతత్ । వై । వృష్ట్యై । రూపమ్ । సరూపఇతిస-రూపః । ఏవ । భూత్వా । పర్జన్యమ్ । వర్షయతి । రమయత । మరుతః । శ్యేనమ్ । ఆయినమ్ । ఇతి । పశ్చాద్వాతమితిపశ్చాత్-వాతమ్ ।ప్రతీతి । మీవతి । పురోవాతమితిపురః-వాతమ్ । ఏవ। జనయతి । వర్షస్య । అవరుద్ధ్యాఇత్యవ-రుద్ధ్యై । వాతనామానీతివాత-నామాని । జుహోతి। వాయుః । వై । వృష్ట్యాః । ఈశే । వాయుమ్ ।ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతిభాగ-ధేయేన। ఉపేతి ।ధావతి । సః । ఏవ । అస్మై । పర్జన్యమ్ । వర్షయతి । అష్టౌ ॥౨౩॥ జుహోతి । చతస్రః । వై । దిశః । చతస్రః । అవాన్తరదిశాఇత్యవాన్తర-దిశాః । దిగ్భ్యఇతిదిక్-భ్యః । ఏవ। వృష్టిమ్ ।సమ్ ।ప్రేతి ।చ్యావయతి । కృష్ణాజినఇతికృష్ణ-అజినే ।సమితి । యౌతి । హవిః। ఏవ । అకః । అన్తర్వేదీత్యన్తః-వేది ।సమితి ।యౌతి । అవరుద్ధ్యాఇత్యవ-రుద్ధ్యై । యతీనామ్। అద్యమానానామ్ ।శీర్‌షాణి ।పరేతి ।అపతన్న్ ।తే ।ఖర్జూరాః ।అభవన్న్ । తేషామ్ । రసః। ఊర్ధ్వః ।అపతత్ । తాని । కరీరాణి । అభవన్న్ । సౌమ్యాని । వై । కరీరాణి । సౌమ్యా । ఖలు। వై । ఆహుతిరిత్యా-హుతిః ।దివః । వృష్టిమ్ । చ్యావయతి । యత్ । కరీరాణి । భవన్తి ॥౨౪॥ సౌమ్యయా । ఏవ । ఆహుత్యేత్యా-హుత్యా । దివః । వృష్టిమ్ । అవేతి । రున్ధే । మధుషా ।

సమితి । యౌతి । అపామ్ । వై । ఏషః । ఓషధీనామ్ । రసః । యత్ । మధు । అద్భ్యఇత్యత్-భ్యః । ఏవ ।ఓషధీభ్యఇత్యోషధి-భ్యః ।వర్షతి ।అథో ఇతి ।అద్భ్యఇత్యత్-భ్యః ।ఏవ । ఓషధీభ్య ఇత్యోషధి-భ్యః ।వృష్టిమ్ । నీతి ।నయతి ।మాన్దాః ।వాశాః ।ఇతి ।సమితి ।యౌతి । నామధేయై రితినామ-ధేయైః ।ఏవ । ఏనాః । అచ్ఛ । ఏతి । అథో ఇతి । యథా । బ్రూయాత్ । అసౌ । ఏతి । ఇహి । ఇతి । ఏవమ్ । ఏవ । ఏనాః । నామధేయైరితి నామ-ధేయైః । ఏతి ॥౨౫॥ చ్యావయతి । వృష్ణః । అశ్వస్య । సన్దానమితిసమ్-దానమ్ ।అసి । వృష్ట్యై । త్వా । ఉపేతి। నహ్యామి ।ఇతి ।ఆహ ।వృషా ।వై ।అశ్వః । వృషా । పర్జన్యః । కృష్ణః । ఇవ । ఖలు । వై భూత్వా వర్షతి ।రూపేణ ।ఏవ ।ఏనమ్ ।సమితి ।అర్ధయతి ।వర్షస్య । అవరుద్ధ్యాఇత్యవ-రుద్ధ్యై॥౨౬॥

॥ అష్టౌభవన్తినామధేయైరేకాన్నత్రిగ్ంశచ్చ ॥౯॥

దేవాః । వసవ్యాః । దేవాః । శర్మణ్యాః । దేవాః । సపీతయఇతిస-పీతయః । ఇతి । ఏతి। బధ్నాతి । దేవతాభిః । ఏవ । అన్వహమిత్యను-అహమ్ । వృష్టిమ్ । ఇచ్ఛతి । యది । వర్షేత్ । తావతి ।ఏవ ।హోతవ్యమ్ ।యది ।న । వర్షేత్ ।శ్వః ।భూతే ।హవిః । నిరితి । వపేత్। అహోరాత్రేఇత్యహః-రాత్రే । వై। మిత్రావరుణావితిమిత్రా-వరుణౌ । అహోరాత్రాభ్యా మిత్యహః-రాత్రాభ్యామ్ । ఖలు । వై । పర్జన్యః ।వర్షతి । నక్తమ్ । వా । హి । దివా । వా। వర్షతి । మిత్రావరుణావితిమిత్రా-వరుణౌ । ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతిభాగ-ధేయేన। ఉపేతి ।ధావతి ।తౌ ।ఏవ ।అస్మై ॥౨౭॥అహోరాత్రాభ్యామిత్యహః -రాత్రాభ్యామ్ । పర్జన్యమ్। వర్షయతః । అగ్నయే । ధామచ్ఛదఇతిధామ-ఛదే । పురోడాశమ్, అష్టాకపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । మారుతమ్ । సప్తకపాలమితి సప్త-కపాలమ్ । సౌర్యమ్ । ఏక కపాలమిత్యేక-కపాలమ్ ।అగ్నిః । వై । ఇతః । వృష్టిమ్ । ఉదితి । ఈరయతి । మరుతః ।

సృష్టామ్ । నయన్తి । యదా । ఖలు । వై । అసౌ । ఆదిత్యః । న్యఙ్ । రశ్మిభిరితిరశ్మి-భిః । పర్యావర్తత ఇతిపరి-ఆవర్తతే । అథ । వర్షతి । ధామచ్ఛదితిధామ-ఛత్ । ఇవ । ఖలు । వై । భూత్వా । వర్షతి । ఏతాః । వై । దేవతాః । వృష్ట్యాః । ఈశతే । తాః । ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । తాః ॥ ౨౮ ॥ ఏవ । అస్మై । పర్జన్యమ్ । వర్షయన్తి । ఉత । అవర్షిష్యన్న్ । వర్షతి । ఏవ । సృజ । వృష్టిమ్ । దివః । ఏతి । అద్భిరిత్యత్-భిః । సముద్రమ్ । పృణ । ఇతి । ఆహ । ఇమాః । చ । ఏవ । అమూః । చ । అపః । సమితి । అర్ధయతి । అథో ఇతి । అభిః । ఏవ । అమూః । అచ్ఛ । ఏతి । అబ్జా ఇత్యప్-జాః । అసి । ప్రథమజా ఇతి ప్రథమ-జాః । బలమ్ । అసి । సముద్రియమ్ । ఇతి । ఆహ । యథాయజురితియథా-యజుః । ఏవ । ఏతత్ । ఉదితి । నమ్భయ । పృథివీమ్ । ఇతి । వర్షాహ్వామితివర్ష-హ్వామ్ । జుహోతి । ఏషా । వై । ఓషధీనామ్ । వృష్టివనిరితివృష్టి-వనిః । తయా । ఏవ । వృష్టిమ్ । ఏతి । చ్యావయతి । యే । దేవాః । దివిభాగా ఇతిదివి-భాగాః । ఇతి । కృష్ణాజినమితి కృష్ణ-అజినమ్ । అవేతి । ధూనోతి । ఇమే । ఏవ । అస్మై । లోకాః । ప్రీతాః । అభీష్టా ఇత్యభి-ఇష్టాః । భవన్తి ॥ ౨౯ ॥

॥ అస్మైధావతి తావాపేకవిగ్ంశతిశ్చ ॥ ౧౦ ॥

సర్వాణి । ఛన్దాగ్ంసి । ఏతస్యామ్ । ఇష్ట్యామ్ । అనూచ్యానీత్యను-ఉచ్యాని । ఇతి । ఆహుః । త్రిష్టుభః । వై । ఏతత్ । వీర్యమ్ । యత్ । కకుత్ । ఉష్ణిహా । జగత్యై । యత్ । ఉష్ణిహాకకుభా వితి ఉష్ణిహా-కకుభౌ । అన్వాహేత్యను-ఆహ । తేన । ఏవ । సర్వాణి । ఛన్దాగ్ంసి । అవేతి । రున్ధే । గాయత్రీ । వై । ఏషా । యత్ । ఉష్ణిహా । యాని । చత్వారి । అధీతి । అక్షరాణి । చతుష్పాద ఇతిచతుః-పాదః । ఏవ । తే । పశవః । యథా । పురోడాశే । పురోడాశః । అధీతి । ఏవమ్

ఏవ । తత్ । యత్ । ఋచి । అధీతి । అక్షరాణి । యత్ । జగత్యా ॥ ౩౦ ॥ పరిదధ్యాదితిపరి-దధ్యాత్ । అన్తమ్ । యజ్ఞమ్ । గమయేత్ । త్రిష్టుభా । పరీతి । దధాతి । ఇన్ద్రియమ్ । వై । వీర్యమ్ । త్రిష్టుక్ । ఇన్ద్రియే । ఏవ । వీర్యే । యజ్ఞమ్ । ప్రతీతి । స్థాపయతి । న । అన్తమ్ । గమయతి । అగ్నే । త్రీ । తే । వాజినా । త్రీ । సధస్థేతిసధ-స్థా । ఇతి । త్రివత్యేతిత్రి-వత్యా । పరీతి । దధాతి । సరూపత్వాయేతిసరూప-త్వాయ । సర్వః । వై । ఏషః । యజ్ఞః । యత్ । త్రైధాతవీయమ్ । కామాయకామాయేతికామాయ-కామాయ । ప్రేతి । యుజ్యతే । సర్వేభ్యః । హి । కామేభ్యః । యజ్ఞః । ప్రయుజ్యతఇతిప్ర-యుజ్యతే । త్రైధాతవీయేన । యజేత । అభిచరన్నిత్యభి-చరన్న్ । సర్వః । వై ॥ ౩౧ ॥ ఏషః । యజ్ఞః । యత్ । త్రైధాతవీయమ్ । సర్వేణ । ఏవ । ఏనమ్ । యజ్ఞేన । అభీతి । చరతి । స్తృణుతే । ఏవ । ఏనమ్ । ఏతయా । ఏవ । యజేత । అభిచర్యమాణఇత్యభి-చర్యమాణః । సర్వః । వై । ఏషః । యజ్ఞః । యత్ । త్రైధాతవీయమ్ । సర్వేణ । ఏవ । యజ్ఞేన । యజతే । న । ఏనమ్ । అభిచరన్నిత్యభి-చరన్న్ । స్తృణుతే । ఏతయా । ఏవ । యజేత । సహస్రేణ । యక్ష్యమాణః । ప్రజాతమితిప్ర-జాతమ్ । ఏవ । ఏనత్ । దదాతి । ఏతయా । ఏవ । యజేత । సహస్రేణ । ఈజానః । అన్తమ్ । వై । ఏషః । పశూనామ్ । గచ్ఛతి ॥ ౩౨ ॥ యః । సహస్రేణ । యజతే । ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః । ఖలు । వై । పశూన్ । అసృజత । తాన్ । త్రైధాతవీయేన । ఏవ । అసృజత । యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । త్రైధాతవీయేన । పశుకామఇతిపశు-కామః । యజతే । యస్మాత్ । ఏవ । యోనేః । ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః । పశూన్ । అసృజత । తస్మాత్ । ఏవ । ఏనాన్ । సృజతే । ఉపేతి । ఏనమ్ । ఉత్తరమిత్యుత్-తరమ్ । సహస్రమ్ । నమతి । దేవతాభ్యః । వై । ఏషః । ఏతి । వృశ్చ్యతే । యః । యక్ష్యే । ఇతి । ఉక్త్వా । న । యజతే । త్రైధాతవీయేన । యజేత । సర్వః । వై । ఏషః ।

యజ్ఞః ॥౨౩॥ యత్ । త్రైధాతవీయమ్ । సర్వేణ । ఏవ । యజ్ఞేన । యజతే । న । దేవతాభ్యః । ఏతి । వృశ్చ్యతే । ద్వాదశకపాలఇతిద్వాదశ-కపాలః । పురోడాశః । భవతి । తే । త్రయః । చతుష్కపాలా ఇతిచతుః-కపాలాః । త్రిష్షమృద్ధత్వాయేతిత్రిష్షమృద్ధ-త్వాయ । త్రయః । పురోడాశాః । భవన్తి । త్రయః । ఇమే । లోకాః । ఏషామ్ । లోకానామ్ । ఆప్త్యై । ఉత్తరఉత్తరఇత్యుత్తరః-ఉత్తరః । జ్యాయాన్ । భవతి । ఏవమ్ । ఇవ । హి । ఇమే । లోకాః । యవమయఇతియవ-మయః । మధ్యే । ఏతత్ । వై । అన్తరిక్షస్య । రూపమ్ । సమృద్ధ్యాఇతిసమ్-ఋద్ధ్యై । సర్వేషామ్ । అభిగమయ న్నిత్యభి-గమయన్న్ । అవేతి । ద్యతి । అఛమ్బట్కారమిత్యఛమ్బట్-కారమ్ । హిరణ్యమ్ । దదాతి । తేజః । ఏవ ॥౨౪॥ అవేతి । రున్ధే । తార్ప్యమ్ । దదాతి । పశూన్ । ఏవ । అవేతి । రున్ధే । ధేనుమ్ । దదాతి । ఆశిషఇత్యా-శిషః । ఏవ । అవేతి । రున్ధే । సామ్నః । వై । ఏషః । వర్ణః । యత్ । హిరణ్యమ్ । యజుషామ్ । తార్ప్యమ్ । ఉక్థామదానామిత్యుక్థ-మదానామ్ । ధేనుః । ఏతాన్ । ఏవ । సర్వాన్ । వర్ణాన్ । అవేతి । రున్ధే ॥౨౫॥

॥ జగత్యాఽభిచరన్పూర్వో వైగచ్ఛతి యజ్ఞస్తేజ ఏవ త్రిగ్ంశచ్చ ॥౧౧॥

త్వష్టా । హతపుత్రఇతిహత-పుత్రః । వీన్ద్రమితివి-ఇన్ద్రమ్ । సోమమ్ । ఏతి । అహరత్ । తస్మిన్న్ । ఇన్ద్రః । ఉపహవమిత్యుప-హవమ్ । ఐచ్ఛత । తమ్ । న । ఉపేతి । అహ్వయత । పుత్రమ్ । మే । అవధీః । ఇతి । సః । యజ్ఞవేశసమితియజ్ఞ-వేశసమ్ । కృత్వా । ప్రాసహేతిప్ర-సహ । సోమమ్ । అపిబత్ । తస్య । యత్ । అత్యశిష్యతేత్యతి-అశిష్యత । తత్ । త్వష్టా । ఆహవనీయ మిత్యా-హవనీయమ్ । ఉప । ప్రేతి । అవర్తయత్ । స్వాహా । ఇన్ద్రశత్రురితీన్ద్ర-శత్రుః । వర్ధస్వ । ఇతి । సః । యావత్ । ఊర్ధ్వః । పరావిధ్యతీతిపరా-విధ్యతి । తావతి । స్వయమ్ । ఏవ । వీతి । అరమత । యది । వా । తావత్ । ప్రవణమితి ప్ర-వణమ్ ॥౨౬॥ ఆసీత్ । యది

వా । తావత్ । అధీతి । అగ్నేః । ఆసీత్ । సః । సమ్భవన్నితిసమ్-భవన్న్ । అగ్నీషోమావిత్యగ్నీ-సోమౌ । అభి । సమితి । అభవత్ । సః । ఇషుమాత్రమిషుమాత్రమితీషుమాత్రమ్ - ఇషుమాత్రమ్ । విష్వఙ్ । అవర్ధత । సః । ఇమాన్ । లోకాన్ । అవృణోత్ । యత్ । ఇమాన్ । లోకాన్ । అవృణోత్ । తత్ । వృత్రస్య । వృత్రత్వమితి వృత్ర-త్వమ్ । తస్మాత్ । ఇన్ద్రః । అబిభేత్ । అపి । త్వష్టా । తస్మై । త్వష్టా । వజ్రమ్ । అసిఞ్చత్ । తపః । వై । సః । వజ్రః । ఆసీత్ । తమ్ । ఉద్యన్తుమిత్యుత్-యన్తుమ్ । న । అశక్నోత్ । అథ । వై । తర్హి । విష్ణుః ॥౨౪॥ అన్యా । దేవతా । ఆసీత్ । సః । అబ్రవీత్ । విష్ణో । ఏతి । ఇహి । ఇదమ్ । ఏతి । హరిష్యావః । యేన । అయమ్ । ఇదమ్ । ఇతి । సః । విష్ణుః । త్రేధా । ఆత్మానమ్ । వి । నీతి । అధత్త । పృథివ్యామ్ । తృతీయమ్ । అన్తరిక్షే తృతీయమ్ । దివి । తృతీయమ్ । అభిపర్యావర్తాదిత్యభి-పర్యావర్తాత్ । హి । అబిభేత్ । యత్ । పృథివ్యామ్ । తృతీయమ్ । ఆసీత్ । తేన । ఇన్ద్రః । వజ్రమ్ । ఉదితి । అయచ్ఛత్ । విష్ణ్వనుస్థిత ఇతి విష్ణు-అనుస్థితః । సః । అబ్రవీత్ । మా । మే । ప్రేతి । హాః । అస్తి । వై । ఇదమ్ ॥౨౫॥ మయి । వీర్యమ్ । తత్ । తే । ప్రేతి । దాస్యామి । ఇతి । తత్ । అస్మై । ప్రేతి । అయచ్ఛత్ । తత్ । ప్రతీతి । అగృహ్ణాత్ । అధాః । మా । ఇతి । తత్ । విష్ణవే । అతి । ప్రేతి । అయచ్ఛత్ । తత్ । విష్ణుః । ప్రతీతి । అగృహ్ణాత్ । అస్మాసు । ఇన్ద్రః । ఇన్ద్రియమ్ । దధాతు । ఇతి । యత్ । అన్తరిక్షే తృతీయమ్ । ఆసీత్ । తేన । ఇన్ద్రః । వజ్రమ్ । ఉదితి । అయచ్ఛత్ । విష్ణ్వనుస్థిత ఇతి విష్ణు-అనుస్థితః । సః । అబ్రవీత్ । మా । మే । ప్రేతి । హాః । అస్తి । వై । ఇదమ్ ॥౨౬॥ మయి । వీర్యమ్ । తత్ । తే । ప్రేతి । దాస్యామి । ఇతి । తత్ । అస్మై । ప్రేతి । అయచ్ఛత్ । తత్ । ప్రతీతి । అగృహ్ణాత్ । ద్విః । మా । అధాః । ఇతి । తత్ । విష్ణవే । అతి । ప్రేతి । అయచ్ఛత్ । తత్ । విష్ణుః । ప్రతీతి । అగృహ్ణాత్ । అస్మాసు । ఇన్ద్రః । ఇన్ద్రియమ్ । దధాతు । ఇతి । యత్ । దివి । తృతీయమ్

ఆసీ॑త్ । తేన॑ । ఇన్ద్రః॑ ।వజ్రమ్॒ ।ఉదితి॑ ।అ॒య॒చ్ఛ॒త్ । విష్ణ్వ॑నుస్థిత॒ఇతి॒విష్ణు॑-అ॒ను॒స్థి॒తః॒ । సః॑ ।
అ॒బ్ర॒వీ॒త్ ।మా । మే॒ ।ప్రేతి॑ ।హ్రాః॑ । యేన॑ । అ॒హమ్ ॥౧౦॥ ఇ॒దమ్ । అస్మి॑ । తత్ । తే॒ । ప్రేతి॑
దా॒స్యా॒మి॒ ।ఇతి॑ । త్వే 3 ।ఇతి॑ ।అ॒బ్ర॒వీ॒త్ । స॒న్ధామితి॑సమ్-ధామ్ ।తు ।సమితి॑ । ద॒ధా॒వ॒హై॒
త్వామ్ । ఏ॒వ ।ప్రేతి॑ । వి॒శా॒ని॒ । ఇతి॑ । యత్ । మామ్ । ప్ర॒వి॒శేరితి॑ప్ర-వి॒శేః । కిమ్ । మా॒
భు॒ఞ్జ్యాః॒ । ఇతి॑ ।అ॒బ్ర॒వీ॒త్ ।త్వామ్ ।ఏ॒వ ।ఇన్ధీ॒య॒ ।తవ॑ ।భోగా॑య ।త్వామ్ ।ప్రేతి॑ । వి॒శే॒య॒మ్॒
ఇతి॑ । అ॒బ్ర॒వీ॒త్ । తమ్ ।వృ॒త్రః । ప్రేతి॑ ।అ॒వి॒శ॒త్ । ఉ॒దర॑మ్ । వై॒ । వృ॒త్రః । క్షుత్ । ఖలు॑ ।
వై॒ । మ॒ను॒ష్య॑స్య । భ్రాతృ॑వ్యః ।యః ॥౧౧॥ఏ॒వమ్ । వేద॑ । హన్తి॑ । క్షుధ॑మ్ । భ్రాతృ॑వ్యమ్ ।
తత్ । అ॒స్మై॒ । ప్రేతి॑ ।అ॒య॒చ్ఛ॒త్ ।తత్ । ప్రతీతి॑ । అ॒గృ॒హ్ణా॒త్ । త్రిః । మా॒ । అ॒ధాః॒ । ఇతి॑ ।
తత్ । విష్ణ॑వే ।అతి॑ । ప్రేతి॑ । అ॒య॒చ్ఛ॒త్ । తత్ । విష్ణుః॑ । ప్రతీతి॑ । అ॒గృ॒హ్ణా॒త్ । అ॒స్మాసు॑ ।
ఇన్ద్రః॑ ।ఇ॒న్ద్రి॒యమ్ । ద॒ధా॒తు॒ । ఇతి॑ । యత్ । త్రిః । ప్రేతి॑ । అయ॑చ్ఛత్ । త్రిః । ప్ర॒త్య॑గృహ్ణా॒దితి॑
ప్రతి-అగ్గృ॑హ్ణాత్ । తత్ । త్రి॒ధా॒తో॒రితి॑త్రి-ధాతో॓ః । త్రి॒ధా॒తు॒త్వమితి॑త్రిధాతు-త్వమ్ । యత్
విష్ణుః॑ । అ॒న్వతి॑ష్ఠ॒తేత్య॑ను-అతి॑ష్ఠత ।విష్ణ॑వే । అతి॑ । ప్రేతి॑ । అయ॑చ్ఛత్ । తస్మా॓త్ । ఐ॒న్ద్రా॒వై॒ష్ణ॒వ
మితై॓న్ద్రా-వై॒ష్ణ॒వమ్ । హ॒విః ।భ॒వ॒తి॒ । యత్ । వై॒ । ఇ॒దమ్ । కిమ్ । చ॒ । తత్ । అ॒స్మై॒ । తత్
ప్రేతి॑ ।అ॒య॒చ్ఛ॒త్ । ఋచః॑ । సామా॑ని । యజూగ్ం॑షి । స॒హస్ర॑మ్ । వై॒ । అ॒స్మై॒ । తత్ । ప్రేతి॑
అ॒య॒చ్ఛ॒త్ । తస్మా॓త్ । స॒హస్ర॑దక్షిణ॒మితి॑స॒హస్ర॑-ద॒క్షి॒ణ॒మ్ ॥౧౨॥

॥ ప్ర॒వ॒ణంవిష్ణు॒ర్వా ఇ॒దమి॒దమ॒హంయోభ॑వ॒త్యేక॑విగ్ంశతిశ్చ ॥౧౨॥

దే॒వాః । వై॒ । రా॒జ॒న్యా॓త్ । జాయ॑మానాత్ ।అ॒బి॒భ॒యుః ।తమ్ ।అ॒న్తః । ఏ॒వ । సన్త॑మ్ ।
దామ్నా॓ । అపౌ॑మ్భన్ । ఔమ్భ॒న్ । సః । వై॒ । ఏ॒షః । అపో॓ద్ధ॒ఇత్యప॑-ఉ॒బ్ధః ।జా॒య॒తే॒ । యత్ ।
రా॒జ॒న్యః॑ । యత్ । వై॒ । ఏ॒షః । అన॑పోద్ధ॒ఇత్యన॑ప-ఉ॒బ్ధః । జాయే॑త । వృ॒త్రాన్ । ఘ్నన్ ।

చరేత్ । యమ్ ।కామయేత । రాజన్యమ్ । అనపోద్ధఇత్యనప-ఉద్ధః । జాయేత । వృత్రాన్ ఘ్నన్న్ । చరేత్ । ఇతి । తస్మై । ఏతమ్ । ఐన్ద్రాబార్హస్పత్యమిత్యైన్ద్రా-బార్హస్పత్యమ్ । చరుమ్ ।నిరితి ।వపేత్ ।ఇన్ద్రః ।వై ।రాజన్యః ।బ్రహ్మ ।బృహస్పతిః । బ్రహ్మణా ।ఏవ । ఏనమ్ దామ్నః ।అపోమ్భనాదిత్యప-ఉమ్భనాత్ ।ముఞ్చతి ।హిరణ్మయమ్ ।దామ ।దక్షిణా । సాక్షాదితి స-అక్షాత్ । ఏవ । ఏనమ్ । దామ్నః । అపోమ్భనాదిత్యప-ఉమ్భనాత్ । ముఞ్చతి ॥౪౩॥

॥ ఏనన్న్యాదశ చ ॥౧౩॥

నవోనవఇతినవః-నవః । భవతి ।జాయమానః । అహ్నామ్ । కేతుః । ఉషసామ్ । ఏతి అగ్రే ॥ భాగమ్ । దేవేభ్యః ।వీతి । దధాతి । ఆయన్నిత్యా-యన్న్ । ప్రేతి । చన్ద్రమాః । తిరతి దీర్ఘమ్ ।ఆయుః ॥యమ్ ।ఆదిత్యాః ।అగ్ంశుమ్ । ఆప్యాయయన్తీత్యా-ప్యాయయన్తి । యమ్ అక్షితమ్ ।అక్షితయః ।పిబన్తి ॥తేన ।నః । రాజా । వరుణః । బృహస్పతిః । ఏతి । ప్యాయయన్తు భువనస్య । గోపాఇతిగో-పాః ॥ ప్రాచ్యామ్ । దిశి । త్వమ్ । ఇన్ద్ర । అసి । రాజా । ఉత । ఉదీచ్యామ్ । వృత్రహన్నితివృత్ర-హన్న్ । వృత్రహేతివృత్ర-హా । అసి ॥ యత్ర । యన్తి । స్రోత్యాః । తత్ ॥౪౪॥ జితమ్ । తే । దక్షిణతః ।వృషభః ।ఏధి ।హవ్యః ॥ ఇన్ద్రః । జయాతి న ।పరేతి ।జయాతై ।అధిరాజఇత్యధి-రాజః ।రాజస్వితిరాజ-సు । రాజయాతి ॥ విశ్వా హి । భూయాః । పృతనాః ।అభిష్టీః । ఉపసద్యఇత్యుప-సద్యః ।నమస్యః । యథా । అసత్॥ అస్య । ఇత్ । ఏవ । ప్రేతి ।రిరిచే । మహిత్వమితిమహి-త్వమ్ । దివః । పృథివ్యాః । పరీతి అన్తరిక్షాత్ ॥ స్వరాడితిస్వ-రాట్ ।ఇన్ద్రః ।దమే ।ఏతి । విశ్వగూర్తఇతివిశ్వ-గూర్తః । స్వరిః । అమత్రః ।వవక్షే । రణాయ ॥అభీతి । త్వా ।శూర ।నోనుమః । అదుగ్ధాః । ఇవ । ధేనవః । ఈశానమ్ ॥౪౫॥ అస్య । జగతః । సువర్దృశమితిసువః-దృశమ్ । ఈశానమ్ । ఇన్ద్ర ।

తస్థుషః ॥ త్వామ్ । ఇత్ । హి । హవామహే । సాతా । వాజస్య । కారవః ॥ త్వామ్ । వృత్రేషు ।
ఇన్ద్ర । సత్పతిమితిసత్-పతిమ్ । నరః । త్వామ్ । కాష్ఠాసు । అర్వతః ॥ యత్ । ద్యావః । ఇన్ద్ర ।
తే । శతమ్ । శతమ్ । భూమీః । ఉత । స్యుః ॥ న । త్వా । వజ్రిన్ । సహస్రమ్ । సూర్యాః । అను । ఇతి ।
న । జాతమ్ । అష్ట । రోదసీఇతి ॥ పిబ । సోమమ్ । ఇన్ద్ర । మన్దతు । త్వా । యమ్ । తే । సుషావ ।
హర్యశ్వేతిహరి-అశ్వ । అద్రిః ॥ ౯౮ ॥ సోతుః । బాహుభ్యామితిబాహు-భ్యామ్ । సుయతఇతి
సు-యతః । న । అర్వా ॥ రేవతీః । నః । సధమాదఇతిసధ-మాదః । ఇన్ద్రే । సన్తు । తువివాజాః
ఇతితువి-వాజాః ॥ క్షుమన్తః । యాభిః । మదేమ ॥ ఉదితి । అగ్నే । శుచయః । తవ । వి । ఇతి ।
జ్యోతిషా । ఉదితి । ఉ । త్యమ్ । జాతవేదసమితిజాత-వేదసమ్ । సప్త । త్వా । హరితః । రథే ।
వహన్తి । దేవ । సూర్య ॥ శోచిష్కేశమితిశోచిః-కేశమ్ । విచక్షణేతివి-చక్షణ ॥ చిత్రమ్ ।
దేవానామ్ । ఉదితి । అగాత్ । అనీకమ్ । చక్షుః । మిత్రస్య । వరుణస్య । అగ్నేః ॥ ఆ । ఇతి । అప్రాః ।
ద్యావాపృథివీఇతిద్యావా-పృథివీ । అన్తరిక్షమ్ । సూర్యః । ఆత్మా । జగతః । తస్థుషః ॥ ౯౯ ॥ చ ॥
విశ్వే । దేవాః । ఋతావృధఇత్యృత-వృధః । ఋతుభిరిత్యృతు-భిః । హవనశ్రుతఇతిహవన-
శ్రుతః ॥ జుషన్తామ్ । యుజ్యమ్ । పయః ॥ విశ్వే । దేవాః । శృణుత । ఇమమ్ । హవమ్ । మే ।
యే । అన్తరిక్షే । యే । ఉప । ఇతి । ద్యవి । స్థ ॥ యే । అగ్నిజిహ్వాఇత్యగ్ని-జిహ్వాః । ఉత । వా ।
యజత్రాః । ఆసద్యేత్యా-సద్య । అస్మిన్ । బర్హిషి । మాదయధ్వమ్ ॥ ౧౦౦ ॥

॥ తదీశానమద్రీస్తస్థుష త్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౧౪ ॥

దేవామనుష్యాదేవాసురాఅబ్రువన్దేవాసురాస్తేషాంగాయత్రీప్రజాపతిస్త్రాయత్రాగ్నే
గోభిశ్చిత్రయామారుతం దేవవసవ్యా అగ్నేమారుతమితిదేవవసవ్యాదేవాశ్చర్మణ్యాసుర్యాతి
త్వష్టాహతపుత్రోదేవానైరాజన్యాన్యవోసపశ్చతుర్దశ ॥ ౧౪ ॥

దేవామనుష్యాః ప్రజాంపశూన్దేవావసవ్యాః పరిదధ్యాదిదమస్య్విషాచత్వారిగ్ంశత్ ॥౪౮॥

॥ దేవా మనుష్యా మాదయధ్వమ్ ॥

॥ హరిః ఓమ్ ॥

॥ తద్బ్రుత్ ॥

॥ శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు ॥

చతుర్థప్రశ్నస్సమాప్తః